

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Articuli particulares in Joanne Wiclefo à Martino V. damnati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

obediencie, ac sub pena majoris excommunicationis late sententiae, nec non quoad Ecclesiasticas, & Regulares personas, Episcopatum omnium, etiam Patriarchatum, Metropolitanatum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, Monasteriorum quoque, & Prioratum etiam Conventualium, & quorumcumque dignitatum, aut beneficiorum Ecclesiasticorum, secularium, aut quorumvis Ordinum regularium, privationis, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, quo vero ad Conventus, Capitula, seu domos, aut pia loca secularium, vel regularium, etiam Mendicantium, nec non Universitatis etiam studiorum generalium, quorumcumque privilegiorum indultorum, a Sede Apostolica, vel ejus legatis, aut alias quomodolibet habitatorum, vel obtentorum, cuiuscumque tenoris existant, nec non nominis, & potestatis studium generaliter tenendi, legendi, ac interpretandi quasvis scientias, & facultates, & inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda: Praedicationis quoque officii, ac amissionis studii generalis, & omnium privilegiorum ejusdem: quo vero ad seculares ejusdem excommunicationis, nec non amissionis cuiuscumque emphiteusis, quorumcumque feudorum, tam a Romana Ecclesia, quam alias quomodolibet obtentorum, ac etiam inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda: nec non quoad omnes, & singulos superius nominatos, inhibitionis Ecclesiasticae sepulturae, inhabilitatisque ad omnes, & singulos actus legitimos, infamiae, ac dissipationis, & criminis laesae majestatis, & haereticorum & fautorum eorumdem in jure expressis penis, eo ipso, & absque ulteriori declaratione per omnes, & singulos supradictos, si (quod absit) contrafecerint, incurrendis; a quibus vigore cuiuscumque facultatis, & clausularum eis in confessionalibus quibusvis personis, sub quibusvis verborum formis contentarum, nisi a Rom. Pont. vel alio ab eo ad id in specie facultatem habente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant. Omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, tam laicis, quam Clericis, secularibus & quorumvis Ordinum regularibus, & aliis quibuscumque personis cuiuscumque status, gradus, vel conditionis existant, & quacumque Ecclesiastica vel mundana praesulgeant dignitate, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, Patriarcharum, Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium, Collegiarum, ac inferiorum Ecclesiarum Praelatis, Clericis, aliisque personis Ecclesiasticis, secularibus, & quorumvis Ordinum etiam Mendicantium regularibus, Abbatibus, Prioribus, vel Ministris generalibus, vel particularibus fratribus seu religiosis, exemptis, & non exemptis: Studiorum quoque universitatibus secularibus, & quorumvis Ordinum etiam Mendicantium regularibus nec non Regibus, Imperatoribus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Capitaneis, Conductoribus, Domicellis, omnibusque Officialibus, Judicibus, Notariis, Ecclesiasticis, & secularibus, Communitatibus, Universitatibus, Potentatibus, Civitatibus, Castris, Terris & locis, seu eorum, vel earum civibus, habitatoribus, & incolis, ac quibusvis aliis personis Ecclesiasticis, vel regularibus (ut praefertur) per universum orbem, ubicumque praesertim in Alemania existentibus, vel pro tempore futuris, Ne praefatos errores, aut eorum aliquos, perversumque doctrinam huiusmodi asserere, affirmare, de-

R. P. Arsd. Tom. I.

fendere, praedicare, aut illi quomodolibet, publice vel occulte, quovis quaesito ingenio vel colore, tacite, vel expresse favere praesumant.

Insuper, quia errores praefati, & plures alii continentur in libellis seu scriptis Martini Luther, dictos libellos, & omnia dicti Martini, scripta seu praedicationes, in latino, vel quocumque alio idiomate reperiantur, in quibus dicti errores seu eorum aliqui continentur, similiter damnamus, reprobamus, atque omnino rejicimus, & pro omnino damnatis, reprobatis, ac rejectis, (ut praefertur) haberi volumus, mandantes in virtute sanctae obediencie, & sub penis praedictis eo ipso incurrendis, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus superius nominatis, ne huiusmodi scripta, libellos, praedicationes, seu schedulas, vel in eis contenta capitula, errores, aut articulos supradictos continentia, legere, asserere, praedicare, laudare, imprimere, publicare, sive defendere, per se vel per alium, seu alios, directe, vel indirecte, tacite, vel expresse, publice vel occulte, aut in domibus suis, sive aliis publicis, vel privatis locis tenere quoquo modo praesumant: quinimo illa statim post harum publicationem ubicumque fuerint, per Ordinarios, & alios supradictos diligenter quaerita, publice, & solemniter in praesentia cleri, & populi, sub omnibus & singulis supradictis penis, comburant. *Alia clausula susius sequuntur.*

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo vigesimo, die XVII. Kalend. Julij, Pontificatus nostri anno octavo.

Pergit autem, in clausulis supra, terminum praeferibere Lutheri & adherentibus ut respiciant. Non respicientes post elapsos sexaginta dies capiendos, fidelibus indicit. Loca in quibus illi commorabuntur interdicto subijcit. Derogat privilegiis si quae essent his opposita. Mandat excommunicari alios, si qui impedirent Bullae publicationem: quam postea debite factam etiam ipse testatur in diplomate edito anno sequenti, quo Lutherum & sequaces adhuc contumaces excommunicationem, & alias penas incurrisse declarat. Praedicta omnia habet Bulla superius recitata, quae integre continetur in Tomo primo Bullarii Romani novissimi pag. 451.

Articuli quidam particulares in Joanne Wiclefo inter alios damnati a Martino P. Pont. in Bulla qua incipit, Inter cunctas Pastoralis curae sollicitudines.

Substantia panis materialis, & similiter substantia vini materialis remanent in Sacramento altaris.

Accidentia panis non remanent sine subjecto in eodem Sacramento.

Christus non est in eodem Sacramento identice & realiter in propria praesentia corporali.

Si Episcopus vel Sacerdos existat in peccato mortali, non ordinar, non consecrat, non conficit, non baptizat.

Non est fundatum in Evangelio quod Christus Missam ordinaverit.

Si homo fuerit debite contritus, omnis confessio exterior est sibi superflua & inutilis.

Contra Scripturam sacram est, quod viri Ecclesiasticis habeant possessiones.

Praelatus excommunicans Clericum qui appellavit ad Regem,

Arsd
Kin

Theo-
logia

Regem, vel ad Concilium regni, eo ipso traditor est Regis & regni.

Nullus est Dominus civilis, nullus est Prælatus, nullus est Episcopus, dum est in peccato mortali.

Populares possunt ad suum arbitrium Dominos delinquentes corrigere.

Decima sunt pura elemosyna, & possunt Parochiani propter peccata suorum Prælatorum, ad libitum suum eas auferre.

Omnes sunt Simoniaci qui se obligant orare pro aliis eis in temporalibus subvenientibus.

Omnia de necessitate absoluta eveniunt.

Religiosi viventes in religionibus privatis, non sunt de religione Christiana.

Dirare Clerum est contra regulam Christi.

Ecclesia Romana est Synagoga satane, nec Papa est proximus, & immediatus Vicarius Christi & Apostolorum.

Juramenta illicita sunt, quæ sunt ad corroborandum humanos contractus, & commercia civilia. Ibidem alia cum Luthero & aliis hæreticis ferè communia.

Data est prædicta Bulla Constantiæ (ubi à Concilio damnatus Wiclefus) 8. Kalend. Martii Pontificatus Martini V. anno primo: & reperitur in Bullarii Romani Tomo I. folio 136.

P A R S S E C U N D A
R E S O L U T I O N E S
T H E O L O G I C A E
I N S C H O L I S C O N T R O V E R S A E.

Quia necessarium est Missionario, & cæteris qui alios docent, accuratè discernere Controversias purè Polemicas, à Quæstionibus Scholasticis quæ inter ipsos Catholicos in utramque partem liberè disceptantur: maxime quoque decet virum literatum quæstiones subtiliores in promptu habere quas passim in disputationem venire solent, & quarum ignoratio faciliè doctrinam sanam cum damnata confundit. Hinc, ex plurium desiderio, harum notitiam, statum, argumenta, resolutiones, partim hic, partim alibi, brevi, commodæque methodo exponemus.

C O N T R O V E R S I A I.

De varia in Deo Scientia, ac præscientia futurorum.

§. I.

Notio, ac divisio scientiæ divinae.

Primò: Deo nulla inest realis distinctio, præterquam trium Personarum: Hinc quævis intellectio, aut volitio divina, aliud non est, quam Deus per se intelligens, aut volens, sine ulla actuum distinctione, aut nova accessione, per quam aliqua mutationis internæ umbra inducatur.

II. Nulla Dei intellectio est merè apprehensiva, aut etiam opinativa: Sed omnis ejus cognitio perfecta scientia est. Quidquid enim cognoscit, id clarè, certòque judicat. Neque judicium illud scientificum formatur more nostro, per compositionem ac divisionem, sed per simplicem repræsentationem, absque eo quod prædicatum ad subiectum mediante copulâ referatur dum affirmat, aut à subiecto removetur dum aliquid negat.

III. Scientia Dei non est discursiva, sive illativa unius ex alio, Quia aliqua mentis imperfectio est, ex antecedente clarior cognito elicere consequentis cognitionem obscuriorem, quod in omni discursu contingit. Hinc dum cognoscit Deus suam omnipotentiam esse productivam leonis, non movetur intellectus divinus à potentia productiva leonis cognita, ad cognoscendum leonem, sed utrumque simul & per se perfectissimè comprehendit.

IV. Divisio scientiæ divinae communior est, in scientiam naturalem sive necessariam, quâ Deus ab æterno,

ante omne liberum decretum suæ voluntatis, cognovit res possibles, quæ non potuerunt aliter se habere, ut mundum esse producibilem: & in scientiam liberam, quâ cognoscuntur res contingentes sive quæ potuerunt aliter se habere v.g. Judam peccare.

Ea divisio aliter exprimitur, in scientiam simplicis intelligentiæ, quâ Deus cognovit res possibles quasi abstrahendo ab earum existentia: in scientiam Visionis, quâ videt totam seriem rerum existentium in quacunque temporis differentia: & in scientiam Mediam quâ cognoscit rem futuram sub conditione contingenti, sive quid homines & Angeli facturi essent pro sua libertate, si cum his vel illis circumstantiis, in hoc vel illo rerum ordine collocarentur.

V. Ut hæc triplicis scientiæ distinctio clarius inhaereat: Primò concipiatur, Deum ab æterno, antequam aliquid extra se producere statuisset, in mente sua, tanquam in lucidissimo speculo, complexum fuisset infinitos rerum ordines, quos si vellet, condere potuisset: Secundò distinctè percepisse, quid in singulis ordinibus futurum esset ex libero hominum & Angelorum arbitrio, si decerneret illos in his vel illis circumstantiis actu producere: Tertiò ex illis omnibus elegisse hunc ordinem rerum, qui à prima mundi creatione perseverat, & continua serie deinceps decurret: Quartò, hæc electione constitutâ, absolutè & determinatè ex parte sui actus vidisse omnia quæ in hoc ordine ex libero hominum & angelorum arbitrio fiunt; præter hæc præcivisse universa, quæ in quavis hypothesi futura essent: Atque hæc sub conditione tantum futura, alij per scientiam quam nuncupamus Mediam, alij aliter prænotosci contendunt, ut jam dicemus.

§. II. DE